

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ'.

Συνδρομή ετήσια: 'Εν 'Ελλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι: ἐτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. 'Οδὸς Σταδίου 32.

21 'Ιουνίου 1887

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία 'Ηλ. Βερτέ.—Μετὰφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον].

ΚΓ'

Τὸ Κτῆμα τοῦ Κρεμασμένου.

Γνωρίζομεν, ὅτι τὸ Κτῆμα τοῦ Κρεμασμένου, ὅπου ἐμελλε νὰ λάβῃ χώραν ἡ μετὰξὺ τοῦ 'Εκτορος Λοβεδῦ καὶ τοῦ Νοέλ Λετελιέ μονομαχία, ἦτο γραφικὸν ἐρεϊπίον, κείμενον ἐπὶ δασώδους λόφου ἀπέναντι τῆς Ὑόνης. 'Ενῶ δὲ ὁ 'Εκτωρ ὑφίστατο τὰς περιπετείας ὅσας διηγέθημεν, πολλοὶ ἀνέμενον αὐτὸν ἐκεῖ ἀνυπομόνως.

Εἶχον συναθροισθῇ ἐντὸς περιβόλου ἀποτελούντος ἄλλοτε τὴν κυρίαν αἴθουσαν τοῦ κτιρίου, ἀλλὰ μὴ ἔχοντας πλέον θύραν μῆτε παράθυρα, περιβαλλομένου δὲ ὑπὸ τοίχων ἡμιπτῶν κ' ἔχοντας ὅσιν μᾶλλον αὐλῆς. Παράσιτα χόρτα ἐφύοντο ἔνθεν ἀκείθεν, καὶ βρύον πολὺ ἐκάλυπτε τοὺς τοίχους. Οὐδὲν τῶν παλαιῶν οἰκοδομημάτων μέρος ἴστατο, ὡς εἴπομεν ἡδὴ, ὀρθιον, πλὴν τοῦ μικροῦ ἡρειπωμένου δωματίου, ὅπερ ἡ Φακινέτα ἐκάλει τὸ *ἐξοχικόν της σπιτι*. Οὐδεὶς ὅμως ἐσκέπτετο νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς αὐτοῦ, οὐτινος ἡ θύρα ἐφαίνετο κλειστή, καὶ περιεπάτουσαν πάντες ἄνω κάτω, προσδοκῶντες τὸ πρᾶγμα, ὅπερ εἶχε συναγάγει τοσοῦτους ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν μέσῳ τῶν ἐρήμων ἐκείνων ἐρεϊπίων. Ἄλλως δὲ προσφυλάττοντο κατὰ τοῦ ἀνέμου, ὅστις διέσειεν ἔξω τὰ δένδρα, καὶ τὸ καλὸν τοῦτο δὲν ἦτο ἀνάξιον λόγου ἐν τοιαύτῃ περιστάσει.

Ὁ Νοέλ εἶχε φθάσει ἐκ τῶν πρώτων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ γραφέως Μυσσώ, ἐνῶ συγχρόνως μετέβαινεν ἐκεῖσε ὁ ἱατρός Βουλλιέ, μακρὸν περιβεβλημένος ἐπενδύτην, ὑφ' ὃν ἔκρυπτε τὴν χειρουργικὴν αὐτοῦ ἐργαλειοθήκην. Οἱ δύο ἀδελφοὶ Δεβάρ, μάρτυρες τοῦ 'Εκτορος, δὲν εἶχον ἐπίσης βραδύνει. Ἦσαν πλούσιοι τῶν περιχώρων κτηματίαι, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἦτο ἄλλοτε ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, καὶ διετέλουν πρὸς τὸν Λοβεδῦ εἰς σχέσεις ἀγαθῆς γειτονείας.

ΤΟΜΟΣ ΚΓ'—1887.

Εἶχον δὲ ἀφίχθῃ πολὺ πρὸ τῆς ὥρας ἐπὶ μικροῦ ἀμαξίου, ὅπερ κατέλιπον παρὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ τὴν φρουρήσιν ὑπηρετοῦ. Πάντα λοιπὸν ἦσαν ἑτοιμα, καὶ ὁ λοχαγὸς Δεβάρ εἶχεν ἐξαγάγει κιβώτιον περιέχον τὰ πιστόλια· ἀνεμένετο δὲ μόνον ὁ 'Εκτωρ καὶ ὁ 'Εκτωρ δὲν ἐφαίνετο.

Ὁ Νοέλ, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν συνωμίλησε μετὰ τῶν μαρτύρων του, ἐκάθισεν ὀλίγον μακρὰν ἐπὶ μεγάλῃς πέτρᾳ. Ἐφαίνετο δὲ σκεπτικὸς· ὅχι διότι ἐφόβει αὐτὸν τὸ ἐνδεχόμενον ἀποτέλεσμα τῆς μονομαχίας, ἀλλ' ἀνελογίζετο τὴν πρόσφατον μετὰ τῆς Ἀδριανῆς συνέντευξίν του καὶ προσεπάθει νὰ ἐρμηνεύσῃ κατὰ τὰ κρύφια του αἰσθήματα λόγους τινὰς τῆς θελκτικῆς νεανίδος. Τοσοῦτῳ δὲ ἦτο ἀφηρημένος, ὥστε ἐλησμόνει τὴν παρούσαν αὐτοῦ θέσιν οὐδὲ παρετήρει τὴν ἀκατανόητον βραδύτητα τοῦ ἀντιπάλου του.

Τούναντίον ὅμως, οἱ ἄλλοι παριστάμενοι δὲν ἐδείκνυν τὴν αὐτὴν ἀδιαφορίαν. Ὁ ἱατρός Βουλλιέ ἐξῆγεν ἐνίοτε τὸ χονδρόν του χρυσοῦν ὠρολόγιον, καὶ ἤρκειτο λέγων μετὰ μειδιάματος λόγους τινὰς εἰς τὸν σύντροφόν του. Ἄλλ' οἱ ἀδελφοὶ Δεβάρ περιεπάτουσαν ἄνω κάτω κ' ἐφαίνοντο λίαν ἀνήσυχαι. Ὁ λοχαγός, ὃν διέκρινεν ἡ ἀρρενωπὴ του φυσιογνωμία, ὁ ὑπερμεγέθης αὐτοῦ μύσταξ καὶ ἡ ἐν χρῶ κεκαρμένη κόμη του, ἦτο ἰδίως λίαν ἡρεθισμένος. Ἐξῆγε καὶ αὐτὸς πολλάκις τὸ ὠρολόγιόν του, καὶ καθ' ὅσον ἡ ὥρα παρήρχετο συνωφροῦτο, ἐκτύπα τοὺς πόδας καὶ ἔλεγε σιγὰ εἰς τὸν ἀδελφόν του:

— Τί ὀργή! μήπως αὐτὸς ὁ μικρὸς Λοβεδῦ ἔρριψε τὸρα τὰ αὐτιά του κάτω, ἀφοῦ πρῶτα ἐσήκωσε τὴν μύτην του; Ἀργεῖ κανεῖς εἰς χορόν, .. εἰς γεῦμα, .. ἀλλὰ εἰς μονομαχίαν! Ἐλπίζω νὰ μὴ τὸν ἐβαλε φυλακὴν ὁ πατέρας του, διότι τὸ παιδί, μού φαίνεται, ἔχει πάρει πρὸ καιροῦ τὴν ἐλευθερίαν του.

— Θὰ ἔλθῃ, ἀδελφέ μου, θὰ ἔλθῃ, ἔσο βέβαιος, ἀπῆντα ὁ ἄλλος. Ὁ 'Εκτωρ εἶνε τόσο μανιῶδης, ὥστε δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παραιτήσῃ τὴν ὑπόθεσιν... Ἀλλὰ ξεύρεις ὅτι τὰ πράγματα εἰς τὸ Βλινὺ πηγαίνουν ἄσχημα, καὶ φαίνεται πῶς τὴν τελευταίαν στιγμὴν θὰ ἦλθε καμμία σύγχυσις...

Ὁ λοχαγὸς συνέσπα τὰ χεῖλη κ' ἐτόξευε

πρὸς τοὺς ἄλλους μάρτυρας ἀπειλητικὰ βλέμματα, ὥσπερ θέλων νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ὑπευθύνους τῆς ταπεινώσεώς του.

Ὅσον ἐρημικὰ καὶ ἂν ἦσαν τὰ περίχωρα τοῦ Κτήματος τοῦ Κρεμασμένου, αἱ κινήσεις τῶν ἐκεῖ μεταβάλλοντες καὶ ἡ παρὰ τὴν ὁδὸν σταθμεύουσα ἄμαξα εἶχον διεγείρει τὴν προσοχὴν τῶν ἐντοπίων, πολλοὶ δὲ διαβάτῃ εἶχον πλησιάσει εἰς τὰ ἐρείπια, ἵνα παρατηρήσωσι τοὺς ἐκεῖ ἐυρισκομένους. Ἄλλ' ὁ ἥκιστα φιλικὸς τρόπος καθ' ὃν ἐγένοντο δεκτοὶ δὲ ἐνεθάρρουν αὐτοὺς εἰς παράτασιν τῶν παρατηρήσεων των καὶ ταχέως ἀπεχώρησαν.

Ἀλλὰ χονδρὸς τις καὶ ὑψηλὸς ἄνθρωπος, βλοῦζαν φορῶν καὶ πλατύγυρον πέτασον ἔστη κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς αὐλῆς καὶ παρετήρει τοὺς παρισταμένους, οὐδόλως ἀνησυχῶν μὴ ἐγίνετο ὀχληρὸς καὶ κακῶς ἀπεδιώκετο. Ὁ λοχαγὸς Δεβάρ ἐδράξῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκχύσῃ κατὰ πρὸς τὴν ὁργὴν του, καὶ βαδίσας κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν περιέργον, εἶπεν εἰς αὐτὸν ἀποτόμως :

— Ἐλα, παλληγκάρι, δὲν εἶνε ἐδῶ τίποτε νὰ ἰδῇς. Τράβα γρήγορα, διότι δὲν μ' ἀρέσει νὰ μὲ κατασκοπεύουν.

Ὁ ἄγνωστος δὲν ἐφάνετο ἐκ τῶν ἀσμένως καταπινόντων τὰς αὐθαδείας· οὐχ ἦττον ἀπήντησε ταπεινῶς.

— Μὲ συμπάθειο, ἀφέντη,.. ἐγὼ δὲν σᾶς πειράζω. Παραμονεύω μιὰ βρωμογυναῖκα, ποῦ μοῦ ἔπαιξε μιὰ ἄσχημη δουλειά.. καὶ ἂν μοῦ ξαναπέσῃ ἔς τὰ χέρια, θὰ ἐξηγηθῶμε λίγακι.

— Καλὰ· ἐδῶ δὲν εἶνε καμμιά γυναῖκα,.. τὸ λοιπὸν τράβα,.. δὲν χρειάζεσαι...

Ἄλλ' ἐκεῖνος, καίτοι ἥπιος τὸ φαινόμενον, δὲν ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ, ὅτε ὁ Νοὲλ ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασεν εἰς αὐτόν.

— Μπᾶ ! εἶπεν· αὐτὸς εἶνε ὁ Ἱερώνυμος, ὁ Ἡρακλῆς τοῦ θιάσου τῶν σχοινοβατῶν, ὁ ὁποῖος ἐπέρασε ταῖς προάλλαις ἀπὸ τὴν Βωβαί !

Ὁ Ἱερώνυμος ἀνεσκίρτησεν ἄκων, διότι γνωρίζομεν ὅτι δὲν εἶχε λίαν καθαρὰν τὴν συνείδησιν. Ἐθεώρησε τὸν Νοὲλ, προσπαθῶν νὰ ἐνθυμηθῇ ποῦ τὸν εἶχε συναντήσῃ, μὴ δυνηθεὶς δὲ νὰ τὸ κατορθώσῃ εἶπεν, ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν :

— Δὲν σᾶς γνωρίζω, τοῦ λόγου σας.

— Ἰδῶθμεν ὅμως,... καὶ χωρὶς νὰ ἰδωθῶμεν, εἶχαμεν νὰ κάμωμεν μαζή. Ἐνόμιζα, κύριε Ἡρακλῆ, ὅτι ὕστερα ἀπὸ μίαν κάποιαν ὑπόθεσιν, θὰ εἶχες τὴν φρόνησιν νὰ φύγῃς, καὶ νὰ φύγῃς μακριά.

Ὁ ὑπαινιγμὸς οὗτος ἠῤῥαξε τὴν στενοχωρίαν τοῦ Ἱερωνύμου, καίτοι δὲν ἤθελε νὰ φανῇ ἐννοῶν τὴν σημασίαν του.

— Κ' ἐγὼ αὐτὸ ἤθελα, ἀπήντησε, νὰ φύγω

ἀπ' αὐτὸν τὸν βρωμότοπο, ποῦ ἔοδεύω τοῦ κάκου τὸν καιρὸ μου καὶ τοὺς παράδες μου. Ἀλλὰ δὲν ἤμπορῶ νὰ φύγω, πρὶν εὔρω τὸ παιδί μου, ἓνα μικρὸ κατεργάρι ποῦ διασκέδαζε τὸν κόσμο καὶ μάζευε χρήματα μὲ τὰ παιγνίδια του. Μοῦ τὸν πῆρε μιὰ γυναῖκα, ποῦ τὴν εἶδα μιὰ φορὰ ἔς αὐτὰ τὰ χαλάσματα, καὶ ἔρχομαι κάθε ἡμέρα ἐδῶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴν ἀπαντήσω.

— Ἄ ! ἐννοεῖς τὴν Φακινέταν, τὴν τρελλήν, ὅπου σύρει, ἀλήθεια, μαζή της ἓνα παιδί, ποῦ τὸ λέγει δικό της.. Ἀλλὰ δὲν κατοικεῖ εἰς αὐτὸ τὸ ἔρημον μέρος, καὶ ἂν θέλῃς νὰ τὴν εὔρῃς πρέπει νὰ πάγῃς εἰς τὴν Βωβαί.

Ὁ Ἡρακλῆς οὐδόλως βεβαίως διεννοεῖτο νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ πόλις εἶχε κινδύνους, οὓς δὲν ἐτόλμα νὰ ἀψηφήσῃ, καὶ ἠρκέσθη λέγων :

— Τὴν εἶδα ἐγὼ αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ἐκεῖ.. ἔς τὴν πλαγινὴ κάμαρα, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔρχεται καμμιά φορὰ.

Κ' ἐδείκνυε τὴν θύραν τοῦ μικροῦ δωματίου.

— Πῶς ! πῶς ! ἠρώτησεν ὁ Νοὲλ ἐκπεπληγμένος, ἔχει ἐδῶ δωματίον κατοικήσιμον ;

— Κατοικήσιμον ! ὅχι καὶ τόσο. Ἀλλ' ἂν ἔχετ' ὄρεξι, ἔμπορεῖτε καὶ νὰ μπηῇτε.. ἡ κλειδαριά του δὲν εἶνε ἐγγλέζικη !

Πλησιάσας δὲ εἰς τὴν θύραν καὶ στηρίζας ἀπλῶς ἐπ' αὐτῆς τὴν χεῖρά του, τὴν ἤνοιξεν.

Οἱ παριστάμενοι, ὅτινες οὐδόλως εἶχον τέως ὑποπτεύσει τὴν ὑπαρξίν δωματίου σχεδὸν ἀβλαβοῦς ἐν μέσῳ τῶν ἐρείπιων ἐκείνων, ἐπλησίασαν αὐτομάτως, ἀλλ' ἰδόντες ὅτι τὸ δωματίον ἦτο κενὸν καὶ γυμνόν, δὲν εἰσῆλθον. Ὁ Νοὲλ μόνος ἔσχε τὴν περιέργειαν νὰ ἐπισκεφθῇ μετὰ τοῦ Ἱερωνύμου τὸν ἐξοχικὸν οἶκον τῆς Φακινέτας.

Γνωρίζομεν δὲ τί εὔρεν ἐν αὐτῷ : τεμάχια τινα κορμῶν, πλάκα χρησιμεύουσαν ὡς τράπεζαν, καὶ ἀποκαθάρματα τινα καρπῶν καὶ λαχανικῶν, καταλειφθέντα παρὰ τῆς οἰκοδεσποίνης κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἐπίσκεψιν.

Ὅ,τι ὅμως ἰδίως ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἦσαν δέσμαι κανναβοξύλων, διατεταγμένων κατ' ἰδίον τινα τρόπον καὶ κομμένων εἰς ἴσον μῆκος. Οὐδόλως ἐφάνοντο ταῦτα προωρισμένα νὰ μεταβληθῶσιν εἰς κάνναβιν, ἐξήτασε δὲ τινα ἐξ αὐτῶν ὁ Νοὲλ μετὰ προσοχῆς μεγάλης.

— Κύριε Ἱερώνυμε, ἠρώτησεν ἀποτόμως, ἐμβῆκες ἐδῶ καὶ ἄλλην φορὰν ;

— Δύο τρεῖς φοραῖς, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ εὔρω αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ τοῦ κάκου.

— Μήπως ἐσὺ τὰ ἔφερες αὐτὰ τὰ πράγματα ;
Κ' ἐδείκνυε δέσμην κανναβοξύλων, ἣν ἐκράτει.

— Ἐγὼ ! ἀπήντησεν ὁ Ἡρακλῆς μετὰ πραγματικῆς εὐθειας, καὶ τί νὰ κάμω ἐγὼ αὐτὰ

τὰ ξερὰ χόρτα; δὲν γνωρίζω ἐγὼ ἀπὸ γεωργίαν...

— Βέβαια, ἀπήντησεν εἰρωνικῶς ὁ Νοέλ, «ζεύρεις καλλίτερα πῶς κόπτουν παρὰ πῶς κάμνουν τὰ σχοινιά»...

Ὁ Ἰερώνυμος ὥρτιασε ἀκούσας τοὺς λόγους αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ νέος εἶχεν ἤδη λησμονήσει, ὅτι εἶπε. Περίεστρεφε μόνος εἰς χεῖράς του τὴν δέσμην ἐκείνην, κ' ἐψιθύριζε σκεπτικός:

— Περίεργον, περίεργον!

Ἀλλ' ἐνῷ ἐξηκολούθει τὴν ἐξέτασίν του, ἡ κοῦσθη ἀπὸ τῆς παρακειμένης αὐλῆς:

— Νοέλ! κύριε Νοέλ! σὰς μόνον περιμένωμεν.

Ὁ Νοέλ ἔδραξε τὸν Ἡρακλῆ ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

— Ἐλα, κύριε Ἰερώνυμε, εἶπε. Κανεῖς δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἐδῶ, μέχρις ὅτου ἡ ἀνάκρισις... Ἐπειτα δὲν εἶνε, βλέπεις, ἐδῶ ἐκείνη πού ζητεῖς.

Ἐξῆλθον, καὶ ὁ Νοέλ ἔκλεισε καλῶς τὴν θύραν. Εὗρε δὲ ἐν τῇ αὐλῇ τὸν πρόμικροῦ ἰλθόντα Λοθεῦ, πρὸς ὃν ἔλαλει σιγὰ μὲν ἀλλὰ ζωηρῶς, καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὸν προδῆλως, ὁ λοχαγὸς Δεθάρ.

— Ἐλα τώρα, λοχαγέ, ἀπήντησεν ὁ Ἐκτωρ μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ ἐλαφρότητος, λυπούμαι ὅτι κατεχράσθην τὴν ὑπομονήν σας... Ἀλλὰ μερικοὶ δὲν πειράζει νὰ περιμένουν. Ἐπειτα ὅ,τι ἐχάσαμεν τὸ κερδίζομεν ἐντὸς ὀλίγου. Αἱ δικαιολογήσεις αὗται ἤρκεσαν κατ' ἀνάγκην, καὶ οἱ παρόντες ἐχωρίσθησαν εἰς δύο ὁμίλους.

Ἐνῷ δὲ ἐξετίθεντο εἰς τοὺς ἀνταγωνιστὰς οἱ ὅροι τῆς μάχης, ὁ Ἐκτωρ προσεποιεῖτο βαθυτάτην ἀδιαφορίαν καὶ ὁ Νοέλ ἐνέκρινε πάντα διὰ νέυματος. Ὁ Ἡρακλῆς προὔκωρθε καὶ αὐτός, διὰ νὰ ἰδῇ περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἀλλ' ὁ λοχαγὸς Δεθάρ παρετήρησε τὴν παρουσίαν του.

— Πάλιν σύ; εἶπεν ὀργίλως ὁ ἄ! πρέπει λοιπὸν νὰ σὲ διώξω ὅπως ζεύρω;

Ὁ λοχαγὸς ἐκράτει τὴν στιγμὴν ἐκείνην πιστόλιον, ἐφ' οὗ ἔθετε καψύλιον, ὁ δὲ Ἰερώνυμος, ὅστις, πλὴν ποδῶν καὶ γρόνθων, ἐφοβεῖτο πᾶν ἄλλο ὄπλον, ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ τῶν ἐρειπίων.

Ἀλλὰ θόρυβος ἀμέσως ἠκούσθη πολὺς ἐκ τοῦ μέρους ὅθεν ἐξῆλθε. Ἐφαίνετο θόρυβος ρήξεως, καὶ συμμιγεῖς ἠκούοντο φωναὶ ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων, φωναὶ ἀγανακτήσεως, ὀδύνης καὶ φόβου.

Μ' ὄλην τὴν σοβαρότητα τῆς ἀσχολίας αὐτῶν, ἀνταγωνιστὰι καὶ μάρτυρες ἔτειναν τὸ οὖς.

— Τί διάβολο εἶνε; ἠρώτησεν ὁ ἱατρὸς Βουλλιέ.

— Κάτι δυστύχημα θὰ συνέβη! εἶπεν ἀνησύχως ὁ Νοέλ.

— Ἀ, μπᾶ! γυναῖκες μαλώνουν, ἀπήντησε περιφρονητικῶς ὁ Ἐκτωρ. Τί ἔχομεν νὰ κάμωμεν ἡμεῖς... τελειώνωμεν, κύριοι! Εἶνε ἄνθρωποι, εἰς τοὺς ὁποίους πᾶσα πρόφασις θὰ ἦτο ἀσπαστή, διὰ νὰ ἀναβληθῇ ὅ,τι εἶνε ἀναπόφευκτον· ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ χάνω τὸν καιρὸν μου.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Νοέλ, κ' ἐγὼ παρακαλῶ νὰ τελειώνωμεν τὸ ταχύτερον.

Προσκληθέντες οὕτω οἱ μάρτυρες ἔσπευσαν νὰ συμπληρώσωσι τὰς παρασκευάς των. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὄπλα εἶχον γεμισθῇ, ἐκληρώθησαν αἱ θέσεις τῶν ἀντιπάλων, κ' ἐτοποθέτησαν ἑκάτερον αὐτῶν εἰς τὴν λαχοῦσαν θέσιν. Κρατοῦντες τὰ πιστόλια, ἀνέμενον ἀμφοτέροι τὸ σύνθημα, ὅπως πυροβολήσωσιν, ὅτε θορυβώδης ὁμίλος εἰσώρμησεν εἰς τὴν αὐλήν.

Μαντεύει τις βεβαίως τίνες ἀπετέλουν αὐτόν. Ἐν πρώτοις ἡ Φακινέτα περιπόφυρος, ἀπλανεῖς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, κρατοῦσα δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν δῆθεν υἱόν της, ὠρούμενον πάσῃ δυνάμει. Ἐπειτα ἡ Ἰωσηφίνα, ἀτακτον ἔχουσα τὴν κόμην καὶ τὴν ἐσθῆτα κατεσχησμένην μετ' αὐτὴν ὁδοστάτης, καθημαγμένον ἔχων τὸ πρόσωπον, καὶ τέλος ὁ Ἰερώνυμος, κραυγάζων καὶ χειρονομῶν. Ὁ Ἡρακλῆς εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸν παλαιὸν του μαθητὴν καὶ ἀπῆλθει αὐτὸν ἐντονώτατα, ἐντόνως δ' ἐπίσης ὑπερήσπιζεν αὐτὸν ἡ Φακινέτα. Ἡ Ἰωσηφίνα καὶ ὁ Γριβὲ εἶχον ταχθῇ ὑπὲρ τῆς παράφρονος, κ' ἐκ τούτου ἡ θορυβώδης λογομαχία.

Πάντες οὗτοι οὐδόλως ὑπώπτευον τὸν λόγον, ὅστις εἶχε συναγάγει ἐντὸς τῶν ἐρειπίων τὸν Νοέλ, τὸν Ἐκτορα καὶ τοὺς μάρτυράς των. Ἐρρίφθησαν δὲ μετὰ τῶν δύο ἀνταγωνιστῶν, κινδυνεύοντες νὰ πυροβοληθῶσιν ἄνευ λόγου.

— Φύγε, κλέφτη, μακαρᾶ,.. χαμένε! Ἐκραύγαζεν ἡ Φακινέτα ἐκτὸς ἐαυτῆς καὶ τρέχουσα ἔνθεν κακεῖθεν. Ἀμὴ δὲν θὰ σοῦ δώσω τὸ παιδί μου, τὸν Ἰάκωβόν μου, τὸ χρυσό μου, ποῦ τὸ ἔκλαψα τόσον καιρό! Σεύρω ἐγὼ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται... δὲν ἔρχεται ἀπὸ τὴν μπαράκα σου, ψεύτη,.. ληστή,.. κακοῦργε! Μὴν ἔρχεσαι κοντάμου, γιατί σοῦ βγάζω τὰ μάτια!.. Τὸ παιδί μου δὲν σὲ ζεύρει.

— Ὅχι, ὅχι! δὲν πηγαίνω μὲ τὸ Γερώνυμο ἐγώ! ἐφώνει σφαδάζον τὸ παιδίον. Μοῦ στρέφει τὸ κόκκαλα.. μ' ἔδερνε,.. καὶ δὲν μοῦ διδε γλυκά.. Δὲν πάω μαζὶ του!

— Καλοὶ μου κύριοι, ἔλεγεν ὁ σχοινοβάτης διὰ τῆς γλώσσης ἐκείνης ἣν μετεχειρίζετο ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς θεατὰς κατὰ τὰς παραστάσεις του, ἡμπορεῖτε νὰ βεβαιώσετε σεῖς ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ υἱός μου, ὁ Ζωζὸς, ὁ πασίγνωστος. Ἦθελα νὰ τοῦ μάθω τὴν ἐπιστήμην μου, ἀλλ' αὐτὸς ἐπῆρε, βλέπετε, κακὸν δρόμον, καὶ

μᾶς ἀπελπίζει καὶ τοὺς δύο, ἐμένα καὶ τὴν σύζυγόν μου. Ἐφυγεν ἀπὸ φόβον μήπως τὸν τιμωρήσω, καὶ τὸν ἡῦρε αὐτὴ ἡ γυναῖκα... τρελλὴ νομίζω.. ἡ ὅποια θέλει νὰ τὸν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν πατρικὴν μου φιλοστοργίαν... Ἄλλ' αὐτὰ δὲν περνοῦν σέ μένα, κυρά! προσέθηκε χονδρύνων τὴν φωνὴν του· νὰ μοῦ δώσης τὸ παιδί μου, καὶ 'ς τὴ στιγμὴ!

— Ἔλα πάρτο! ἀπήντησεν ἡ Φακινέτα, ἥτις εἶχεν ἀποθέσει τὸ παιδίον ἐγγὺς τοῦ τοίχου, καὶ καλύπτουσα αὐτὸ διὰ τοῦ σώματός της, ἵστατο πρὸ αὐτοῦ φοβερά τὸ ἦθος.

Ὁ Ἡρακλῆς ἠθέλησε νὰ προβῇ ἀπὸ λόγων εἰς ἔργα, ἀλλὰ παρενέβησαν ὁ Γριβὲ καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ φύλακος.

— Ἀφοῦ ἡ Φακινέτα ὀρκίζεται, ὅτι εἶνε ὁ υἱὸς της ὁ Ἰάκωβος, ἐφώνησεν ἡ Ἰωσηφίνα.

— Πρέπει ν' ἀποδείξῃς, εἶπεν ὁ ὁδοστάτης, ὅτι ὁ μικρὸς αὐτὸς εἶνε δικός σου, καὶ δὲν τὸν ἔκλεψες οὔτε τὸν ἀγόρασες.

— Αἶ, μὲ παρασκοτίσατε! ἀνέκραξεν ὁ Ἡρακλῆς ἀγανακτῆσας· ἐγὼ πέρνω τὸ δικό μου ὅπου τὸ εὖρω!

Καὶ ἐκινήθη ὅπως ἀπωθήσῃ τοὺς φράσσοντας αὐτῷ τὴν ὁδόν, ἀλλ' οἱ ἥρωες τῆς μονομαχίας καὶ οἱ μάρτυρες των προσέδραμον ἔν' ἀποβάλλωσι τοῦ περιβόλου τοὺς παρεισάκτους.

— Σᾶς πῆρε ὁ διάβολος ἀλήθεια! θὰ μᾶς ἀφήσετε ἡσύχους; εἶπεν ὁ λοχαγὸς Δεβάρ στρέφων τὸν μυστακά του· μᾶς ἐξαλίσσατε! Ἐμπρός! ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, κοπιᾶστε νὰ μαλώσετε ἄλλοῦ.

Κραυγαὶ παράφωνοι ἐκάλυψαν τὴν φωνήν του.

Ὁ δὲ Νοέλ, πλησιάσας εἰς τὸν ὁδοστάτην, εἶπεν αὐτῷ μετὰ τινος μομφῆς.

— Σὺ, τί θέλεις ἐδῶ; Δὲν ἐννοεῖς ὅτι ἡ παρουσία σου αὐτὴν τὴν στιγμὴν μοῦ εἶνε πολὺ δυσάρεστος;

— Μὲ συγχωρεῖς, κύριε Νοέλ, εἶπε θορυβηθεὶς ὁ Γριβὲ· ἀλλὰ κύτταξε πῶς μ' ἔκαμε αὐτὸς ὁ ἄθλιος παρσινός, διότι τοῦ παραπονέθην διὰ τὴν αὐθάδειάν του. Δὲν ἤμπορῶ ἐγὼ νὰ τὸ ὑποφέρω!

— Καὶ δὲν τοῦ ἔδωκες σὺ ἀφορμὴν;

Ὁ ὁδοστάτης, ἀμυχανῶν, ἐμελλε ν' ἀπαντήσῃ, ὅτε ὁ λοχαγὸς Δεβάρ ὤρμησεν ἀκράτητος.

— Ὅλοι ἔξω! ἐφώνησε· ξεκουμβισθῆτε, νὰ μὴ τὸ μετανόησετε! ἔξω, εἶπα! ἔξω γρήγορα!

Τὸ φοβερόν αὐτοῦ ἦθος, πρὸ πάντων δὲ τὸ πιστόλιον ὅπερ ἐκράτει κατετρόμαξαν τοὺς νεήλιδας. Ἡ Ἰωσηφίνα, ὁ Γριβὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς ἐξῆλθον τοῦ περιβόλου τῶν ἐρειπίων. Ἡ δὲ Φακινέτα, ἥτις εἶχεν ἀναλάβει τὸν υἱὸν αὐτῆς εἰς τὰς ἀγκάλας της, ἀντὶ νὰ παρακο-

λουθήσῃ τοὺς ἄλλους κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἀσύλου της, ἡνοίξεν αὐτὴν ὠθήσασα διὰ τοῦ ὤμου, καὶ ὤρμησεν ἐντὸς φωνοῦσα:

— Ἐγὼ εἶμαι 'ς τὸ σπίτι μου... ἐλάτε νὰ μὲ βγάλετε!

Καὶ ἠκούσθη σύρουσα τὸν μάνδαλον, ὅστις ἐφαίνετο στερεώτερος τοῦ κλειθροῦ.

Κενωθέντος οὕτω τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὁ λοχαγὸς ὑπέλαβε θριαμβευτικῶς:

— Δόξα τῷ θεῷ! Τώρα θ' ἀναπνεύσωμεν, ἐλπίζω. Ποτέ μου δὲν εἶδα τέτοιαν μονομαχίαν... Εἰς τὰς θέσεις σας λοιπόν, κύριοι, νὰ τελειώσωμεν πρὶν μᾶς ἔλθῃ πάλιν κανὲν ἄλλο ἐμπόδιον.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι κατέλαβον πάλιν, χωρὶς ἄλλης προσκλήσεως, τὰς θέσεις των. Εἶχε συμφωνηθῇ νὰ πυροβολήσωσι συγχρόνως, εὐθὺς ὡς εἰς τῶν παρισταμένων ἤθελε κροτήσῃ τρεῖς τὰς χεῖράς του· ἀνετέθη δὲ τοῦτο εἰς τὸν ἱατρὸν Βουλλιέ.

Σιγὴ βαθεῖα, μόλις ταρρασσομένη ὑπὸ ἐλαφροῦ θορύβου ἐξῶθεν ἐρχομένου ἐπεκράτησεν ἐν τῇ αὐλῇ. Ὁ Ἐκτωρ δὲ καὶ ὁ Νοέλ, κρατοῦντες τὰ πιστόλια, ἀνέμενον τὸ σύνθημα.

Ὁ ἱατρὸς ἐκρότησε δις τὰς χεῖράς του βραδέως, ἵνα δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν ἀπειρον φίλον του νὰ σκοπεύσῃ. Ἡτοιμάζετο δὲ νὰ κροτήσῃ καὶ τρίτον, ὅτε φωνὴ ἠκούσθη:

— Σταματήσατε, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου! Κανεῖς μὴ κινήθῃ!

Τέσσαρες δὲ χωροφύλακες, κρατοῦντες τὰ ξίφη των, εἰσώρμησαν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐρρίφθησαν ταχέως μεταξὺ τῶν μονομάχων.

Τὸ αἰφνίδιον τοῦτο ἐμπόδιον προὔξεν ἡ νικὴν κατὰ πλῆξιν. Ἀγωνισταὶ καὶ μάρτυρες ἐθεώρουν ἀλλήλους, ὡσεὶ προσπαθοῦντες νὰ μαντεύσωσι τίς ἄρα εἶχεν εἰδοποιήσῃ τὴν ἔνοπλον δύναμιν. Ὁ Ἐκτωρ ἐπρόφερε φοβεράν βλασφημίαν, καὶ εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸν Νοέλ:

— Τώρα ἐννοῶ μερικῶν τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν. Εἶχεν εἰδοποιηθῇ ἡ ἀστυνομία.

— Κ' ἐγὼ ἐκπλήτομαι διὰ τοῦτο καὶ λυποῦμαι ὡς σεῖς, κύριε, εἶπεν ὁ Νοέλ διὰ φωνῆς πλήρους εἰλικρινείας. Οὐδέποτε δὲ θὰ ἐσυγχώρουν ἐκεῖνον, ὅστις ἐπαίξεν αὐτὸ τὸ ἄνοστον παιγνίδιον.

Οἱ χωροφύλακες εἶχον ὠφεληθῇ ἐκ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως, ἵνα καταλάβωσι τὰ πιστόλια, δύο δὲ ἐξ αὐτῶν ἐτάχθησαν δεξιᾷ καὶ ἀριστερῇ τοῦ Ἐκτορος, ἐνῶ οἱ δύο ἄλλοι ἐπραττον τὸ αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ Νοέλ.

— Τί εἶνε αὐτὰ, ἐνωμοτάρχῃ; ἡρώτησεν ἀγερῶχος ὁ λοχαγὸς Δεβάρ. Ἐννοεῖτε νὰ συλλάβετε αὐτοὺς τοὺς κυρίους, δι' ἐγκλημα τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἐπραξαν;

— Μὲ συγχωρεῖτε, λοχαγέ, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης, φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸν τρίκωχον πῖλόν του. "Ἐχω διαταγὰς... "Ἄν οἱ κύριοι δίδουν τὸν λόγον των, ὅτι παραιτοῦν τὴν μονομαχίαν καὶ ἐπιστρέφουν ἡσυχὰ εἰς σπῖτι των, τοὺς ἀφίνω, ἂν ὅμως ἐπιμένουν...

— Ἐγὼ δὲν ἤμπορῶ νὰ δώσω τὸν λόγον μου, εἶπεν ὁρμητικῶς ὁ "Ἐκτωρ. Προσεβλήθη, καὶ ὀφείλω νὰ ἐπιδιώξω διὰ παντὸς τρόπον τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ὕβρεως.

— Ἀφοῦ ὁ κύριος Λοβεδύ, ὑπέλαβε ψυχρότερον ἄλλ' ἐπίσης εὐσταθῶς ὁ Νοέλ, ἀρνεῖται νὰ δώσῃ τὸν λόγον του, δὲν ἤμπορῶ κ' ἐγὼ νὰ δώσω τὸν ἰδικόν μου.

— Τότε, κύριοι, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἔχωμεν προσωρινῶς ὑπὸ ἐπιτήρησιν. Δύο ἄνδρες θὰ συνοδεύσουν τὸν Κ. Λοβεδύ, ὁ δὲ ἄλλος κ' ἐγὼ θὰ παρακολουθῶμεν τὸν Κ. Λετελιέ· ἡ ἐπιτήρησις θὰ διαρκέσῃ ἐν ὅσῳ θὰ ὑπάρχῃ φόβος μονομαχίας.

Ἡ ἀξίωσις αὕτη τῶν χωροφυλάκων διήγειρε ζῶηροτάτην πρὸς τοὺς παρισταμένους συζητήσιν, ἐπέμενε δὲ ἰδιῶς ἀντιστάμενος ὁ λοχαγὸς Δεβάρ, ἕνεκα τοῦ παλαιοῦ του στρατιωτικοῦ βαθμοῦ. Ὁ ἐνωμοτάρχης τῷ εἶπε τέλος ξηρῶς.

— Λοχαγέ, ἐδώσατε ἄλλοτε διαταγὰς, καὶ γνωρίζετε ὅτι πρέπει νὰ ᾔνε σεβασταί. "Ἐχω κ' ἐγὼ διαταγὴν, καὶ θὰ τὴν καταστήσω σεβαστήν, καὶ πρὸς σᾶς ἀκόμη, ἂν ᾔνε ἀνάγκη.

Ὁ λοχαγὸς ἤτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ, ἄλλ' ὁ ἀδελφὸς του ἔσπευσε νὰ τὸν ἀποσύρῃ κατ' ἰδίαν, ἐξηγήσας εἰς αὐτὸν τὸν κίνδυνον οἰαςδήποτε ἀντιστάσεως.

Ἐν τούτοις ἡ Φακινέτα, παρακολουθουμένη πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἀναποδράστου Ζωζοῦ, εἶχεν ἐξέλθει τοῦ καταφυγίου τῆς, ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς παρουσίας τῶν χωροφυλάκων. Ὁ Γριβὲ καὶ ἡ Ἰωσηφίνα ἐπέστρεψαν ἐπίσης, καὶ αὐτὸς δ' ὁ Ἰερώνυμος, ὅστις ἤρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι τινὰ τῶν ἐγκλημάτων του ἡγνόμεν ἡ δικαιοσύνη, ἀνεφάνη συντόμως. Ἀλλὰ Φακινέτα καὶ Ἡρακλῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ᾔνε ἀντιμέτωποι, χωρὶς ν' ἀναγεννηθῇ ἡ ἔρις.

Ὁ φελοῦμενος ἐκ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ὑπαξιωματικὸς ὠμίλει μετὰ τοῦ Νοέλ, ὁ Ἰερώνυμος ἐπλησίασεν εἰς αὐτόν, κρατῶν τὸν πῖλόν του :

— Μὲ συμπάθειο κύριε ἐνωμοτάρχα, εἶπε γλυκερῶς, κάμετέ μου τὴν καλωσύνην, σᾶς παρακαλῶ πολὺ, νὰ διατάξετε αὐτὴν τὴν γυναῖκα—κ' ἐδείκνυε τὴν Φακινέταν—νὰ μοῦ δώσῃ ἀμέσως πίσω τὸ ἀγόρι μου, πού μοῦ τὸ ἐσούφρωσε. Μὲ γνωρίζετε, καὶ τὸ γνωρίζετε ἀπαντηθήκαμεν καὶ ἄλλη φορά. Μποροῦσα νὰ τὸ πάρω μὲ τὴν βίαν· ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὴν ἐξουσίαν. Ἐγὼ τὴν χωροφυλακὴν

τὴν ἀγαπῶ καὶ τὴν σέβομαι, καὶ ἂν εἶχατε τὴν καλωσύνην...

— Ναί, ναί!... σὲ γνωρίζω, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης, καθὼς καὶ τὸν μικρὸν αὐτόν, ποῦ ἔκαμνε τούμπαις καὶ περιπατοῦσε μὲ τὰ χέρια. Γιατὶ Φακινέτα, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος εἰς τὴν παράφρονά, δὲν δίδεις τὸ παιδί εἰς τὸν πατέρα του;

Ἡ Φακινέτα, ἥτις περιεπάτει θριαμβευτικῶς ἀνέλαβε πάλιν θέσιν ἀμύνης, καὶ περιεπτύχθη τὸ παιδίον, ὡς ἔπραττε συνήθως ἐν ὄρα κινδύνου.

— Μὴν τὸν πιστεύης, ἐνωμοτάρχη, ἐφώνησε· μὴ τὸν πιστεύης αὐτὸν τὸν ἀπατεῶνα, τὸν ἀγύρτη, τὴν κακὴ γλῶσσα! Λέγει πῶς εἶνε παιδί του, καὶ ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ γελασθῇ ἀπὸ τὴν πρώτη ματιά... Ἀλλὰ ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν. Εἶνε ὁ Ἰακωβός μου, ποῦ πέθανε τὴν ὥρην καὶ δέκα χρόνια, καὶ κατέβη πάλι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ διὰ τὸ χατῆρι μου. Ἐγὼ τὸν ἀνεγνώρισα ἀμέσως, καθὼς καὶ ὁ πατέρας του, ποῦ εἶνε ἄνθρωπος σημαντικὸς. Δὲν εἶνε φῶς φανερό; Τὴν ὥρην θὰ μᾶς ξεφορτωθῇ, πιστεύω, αὐτὸς ὁ σαλτιμπάγκος!

Παρὰ πάσας ὅμως αὐτὰς τὰς φαεινὰς ἐξηγήσεις, ὁ ἐνωμοτάρχης δὲν ἐφαίνετο ἐντελῶς φωτισθεὶς. Ἀλλ' ἡ Φακινέτα ἔτυχεν ἐπικουρίας ἐκ τῶν παρισταμένων.

— Ὅσοι εἶδαν ἄλλοτε τὸ παιδί τῆς Φακινέτας, εἶπεν ἡ Ἰωσηφίνα, λέγουν πῶς τὸ ἀγόρι αὐτὸ μοιάζει πολὺ μὲ τὸν Ἰακωβό.

— Καὶ ἔμπορεῖ ὁ σχοινοβάτης νὰ τὸ ἔκλεψῃ τὸ παιδί. Εὐρέτε, κύριε ἐνωμοτάρχη, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ὑποπτοί.

Ὁ Ἡρακλῆς ἀπέστρεψε στενοχωρημένους τὴν κεφαλὴν· ἄλλ' εἶπε μετ' ἐπιπλάστου περιφρονήσεως:

— Ἐννοεῖτε, κύριε ἐνωμοτάρχη, ὅτι εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα ἐγὼ ἀπάντησιν δὲν δίδω. Ἐπαναλαμβάνω μόνον, ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ Ζωζὸς μου, ὁ ἐξαρθρωμένος, τὸν ὁποῖον ἀνέτρεφα διὰ τὴν καλλιτεχνίαν καὶ διὰ τὴν διασκέδασιν τοῦ ἀξιοτίμου κοινοῦ.

— Εἶνε ὁ υἱός μου ὁ Ἰακωβός! ἐφώνησεν ἡ Φακινέτα.

Ὁ ἀγαθὸς ἐνωμοτάρχης ἐφαίνετο λίαν ἀμνηχανὼν· μὴ ἔχων δὲ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, ὅπως κρίνῃ μετὰ τὸν πατέρα τοσοῦτον βεβαίον καὶ μητέρα τοσοῦτον πεπεισμένης, ἀνέκραζεν ἀδημονῶν :

— Μὰ τὴν πίστιν μου δὲν καταλαμβάνω τίποτε. Πηγαίνετε εἰς τὸν κύριον εἰρηνοδίκην, εἰς τὴν Βωβραί, ν' ἀποφασίσῃ. Ἐχω ἄλλαις δουλειαίς.

Ἡ ἀρνησιδικία αὕτη ἀπῆλπισε τὸν Ἡρακλῆ, προῦξένησε δὲ μεγίστην χαρὰν εἰς τὴν Φακινέταν. Ὁ Ἰερώνυμος, ὠρίμως σκεφθεὶς, οὐδεμίαν εἶχε διάθεσιν νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον δικα-

στοῦ ἐφ' οἵφ' ἰδέσθαι λόγῳ τὴν δυσἀρεσκείαν τοῦ αὐτῆν ἢ Φακινέτα τὴν παρετήρησε.

— Τώρα ποῦ ἔχω ἐγὼ μαζὶ μου, ἀνέκραξε καγγάζουσα, τοὺς κυρίους χωροφύλακας, δοκίμασε, ἂν ἀγαπᾷς, νὰ μοῦ πάρης τὸ παιδί μου.

Φοβουμένη δὲ μὴ ὁ Ἰερώνυμος ὠφελήθῃ ἐξ εὐκαιρίας τινὸς καὶ μεταχειρισθῇ τὴν βίαν, διωλίσθησεν ἐπιδειξίως διὰ τῶν παρισταμένων καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ θησαυροῦ της.

Κατὰ τὴν μικρὰν ταύτην σκηνὴν ὁ λοχαγὸς Δεθάρ ἐφαίνετο περιφερόμενος ἀδιαφόρως μεταξὺ τῶν παρισταμένων καὶ ἀποτείνων λόγους τινὰς ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν Λοβεδὺ καὶ κατόπιν εἰς τὸν Νοέλ. Ὁ ἐνωμοτάρχης ὑπέλαθε γεγωνυῖα τῇ φωνῇ, ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς δύο ἀνταγωνιστάς.

— Ἐλάτε, κύριοι, ἀποσυρθῆτε σᾶς παρακαλῶ, καὶ θὰ περιορισθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ σᾶς παρακολουθήσωμεν μόνον ἀπὸ μακρὰν, διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν ὅτι πηγαίνει καθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἀλλέως δὲν θὰ μᾶς ξεφορτωθῆτε εὐκολα, σᾶς βεβαιώνω.

Ὁ Ἐκτωρ ἔκλεισε τὸν ὀφθαλμόν, στραφεὶς πρὸς τὸν Νοέλ, καὶ εἶπε μετὰ φαινομένης ἐγκαρτερήσεως:

— Τί νὰ γείνη! ἀφοῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω ἀλλέως, ἐπιστρέφω εἰς τὸ Βλινύ.

— Κ' ἐγώ, εἶπεν ὁ Νοέλ ἀνταποκρινόμενος ὁμοίως εἰς τὸ νεῦμα, ἐπιστρέφω εἰς Βωβράϊ.

— Αὐτὸ μ' ἀρκεῖ.

Ἐτοιμάσθησαν δὲ νὰ καταλίπωσι τὰ ἐρείπια, κ' ἐχωρίσθησαν πάλιν εἰς δύο ὁμίλους. Ὁ μὲν τοῦ Λοβεδὺ ἐφρουρεῖτο ὑπὸ τῶν δύο χωροφύλακων τὸν δὲ τοῦ Νοέλ ἔμελλε νὰ συνοδεύσῃ ὁ ἐνωμοτάρχης καὶ εἰς χωροφύλαξ. Πρὶν ὅμως ἀποχωρισθῶσιν, ὁ Γριβέ, ὅστις ἔμενε τέως κατὰ μέρος, ἐπλησίασεν εἰς τὸν ὑπαξιωματικόν:

— Κύριε, ἤρώτησε, θ' ἀφήσετε τὸν κύριον Λοβεδὺ νὰ φύγῃ;

— Βέβαια.

— Ἐγὼ ἐναντιώνομαι, κύριε ἐνωμοτάρχα. Καταμηνύω τὸν κύριον Ἐκτορα Λοβεδύ... κυττάξτε πῶς μ' ἐκτύπησε μ' αὐτὸ τὸ μικρὸ ραβδί πού κρατεῖ· κυττάξτε... εἶνε φρέσκο ἀκόμη...

Καὶ ἔδειξε τὰς δύο αἱματηράς πληγὰς, αἵτινες ἐχάρασσον τὸ πρόσωπόν του.

Μετά λύπης ὅμως ἀναγράφομεν, ὅτι ἡ μορφή τοῦ χωροφύλακος δὲν ἐξέφρασε ζωηράν τινα συμπάθειαν

— "ὦ! εἶπε· καλὰ σοῦ ταῖς ἐκατάφερεν... Ἀλλὰ τί θέλεις νὰ κάμω;

— Τί θέλω νὰ κάμω; Νὰ συλλάβῃς τὸν Κ. Λοβεδὺ καὶ νὰ τὸν πάγῃς φυλακῇ! Ἐπαναλαμβάνω, τὸν καταμηνύω... ὑπογράφω ὅτι εἶνε ἀνάγκη.. Εἶμαι δημόσιος ὑπάλληλος ἐγώ, καὶ κτηματίας δὲν μὲ μεταχειρίζονται ἔτσι..

Πιάσε τον λοιπόν, καὶ γρήγορα.

Προσέθηκε δὲ σιγὰ καὶ ταχέως.

— Πρόσεχε, ἐνωμοτάρχη! θέλουν νὰ ξαναρχίσουν!

Ὁ ὑπαξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς δὲν ὑπόπτευε τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Γριβέ ὑπὲρ τοῦ φίλου του. Οὐχ ἤττον ἀπήντησε σοβαρώτερον·

— Δὲν ἔχω διαταγὴν δὲν ἠμπορῶ νὰ φυλακίσω κανένα χωρὶς ἐνταλμα, ἐκτὸς ἐπ' αὐτοφώρῳ... Ἄν δὲ ὁ Κ. Λοβεδὺ ἀρνεῖται...

— Δὲν ἀρνοῦμαι διόλου! ἐφώνησεν ὁ Ἐκτωρ, καὶ εἶμαι μάλιστα ἑτοιμὸς νὰ ξαναρχίσω, ἂν τολμήσῃ νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ ὅπως μοῦ ὠμίλησε.

— Τὸν ἀκοῦς; ὑπέλαθεν εὐθυμὸς ὁ Γριβέ. "Οχι μόνον ὁμολογεῖ ἀλλὰ καὶ φοβερίζει.

— Ἄν πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπειλήν του, τότε βλέπομεν. Ἀλλέως δὲν ἔχεις ἄλλο, παρὰ νὰ καταφύγῃς εἰς τὴν εἰσαγγελίαν.. Κύριοι, ἐξηκολούθησεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἐκτορα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ ἀναχωρήσετε.

Ὁ Ἐκτωρ ἀπεχαιρέτισε γελῶν σαρκαστικῶς καὶ ἀπεμακρύνθη μετὰ τῶν μαρτύρων του· παρακολούθουν δὲ μακρόθεν οἱ δύο χωροφύλακες, ὅπως βεβαιωθῶσιν ὅτι ἐπέστρεφε πραγματικῶς εἰς τὸν πύργον τοῦ Βλινύ.

Ὁ ὁδοστάτης ἔμενεν ἐνεὸς, κατὰπληκτος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ πῶς τοιοῦτον εἶχεν ἀποτελεσμα ἢ καταμηνύσεις του.

— Καὶ τώρα λοιπόν, ἐφώνησεν ἐκρηγνύμενος τέλος, θὰ ταῖς κάμω ἐγὼ φυλαχτὸ ταῖς ραβδίαις ποῦ ἔφαγα; Τὸν ἄφησαν νὰ φύγῃ κατευχαριστημένος, καὶ θαρροῦν πῶς ἐυχαιριστήθηκα κ' ἐγώ; "Οχι μὰ τὸν θεὸν καὶ μὰ τὸν διάβολον! Καὶ ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, ἐγὼ τὸν ξεπληρόνω μὲ τὸ χέρι μου, τὸν ψαλιδόκέρη!

Κ' ἔδραμεν ἐξω τῶν ἐρειπίων.

— Πρόσεξε, ἀγαπητέ! ἐφώνησεν εἰς αὐτόν ὁ ἐνωμοτάρχης· θὰ ᾔνε ἐγκλημα ἐπ' αὐτοφώρῳ, καὶ θὰ πᾶς ἐς φυλακῇ!

— Μοῦ εἶνε ἀδιάφορον, ἀπήντησε ὁ Γριβέ χωρὶς νὰ ἐπιστραφῇ.

— Γριβέ! φίλε μου Γριβέ! ἐκράυγασε καὶ ὁ Νοέλ, συλλογίσου τί θὰ κάμῃς! Γύρισε ὀπίσω, σὲ παρακαλῶ.. Ἀκουσέ με!

Ἄλλ' ὁ ὁδοστάτης, εἴτε διότι δὲν ἤκουεν εἴτε διότι δὲν ἤσκει πλέον ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν ἡ φωνὴ τοῦ φίλου του, ἐξηκολούθησε τρέχων. Ὁ Νοέλ ἠθέλησε νὰ τὸν καταδιώξῃ, ἵν' ἀποπειραθῇ νὰ τὸν φέρῃ ὀπίσω, ἀλλ' ὁ ἐνωμοτάρχης ἀντέστη.

— Αὐτὸ εἶν' ἐναντίον εἰς τὰς συμφωνίας μας, κύριε Λετελιέ, εἶπε. Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ ὑπάγετε ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος μὲ τὸν Κ. Λοβεδύ. Ἐπειτα, μὴν ἔχετε ἀνησυχίαν. Ὁ φίλος

σας ὁ ὁδοστάτης εἶνε ἐξημμένος αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἀλλ' εἶνε πρακτικὸς καὶ θετικὸς ἄνθρωπος, καὶ δὲν θὰ κάμῃ ἀνοησίαν. Ἐκτὸς τούτου ὁ Κ. Λοβεδὺ ἔχει τὴν καλὴν συνοδείαν, ἡμπορεῖ δὲ καὶ μόνος του νὰ ὑπερασπισθῇ.

Αἱ σκέψεις αὗται καθυσύχασαν τὸν Νοέλ, καὶ ἡ προσοχή του ἐτράπη πρὸς ἄλλα συμφέροντα, ἅτινα ἐξηκολούθουν νὰ τὸν ἀπασχολῶσι, καίτοι ἦτο τοσοῦτον σοβαρὰ ἡ προσωπικὴ του θέσις.

— Τί ἔγεινεν ἡ Φακινέτα; ἠρώτησεν, ἡ τρελλὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία ἦτον ἐδῶ πρὸ ὀλίγου μ' ἔνα παιδί;

— Ἡ Φακινέτα, ἀπήντησεν ὁ ἱατρὸς Βουλιέ, ἀνεχώρησε, κ' ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ, ἀγαπητέ μου Νοέλ, νὰ εἴχαμεν κάμει τὸ ἴδιον, διότι οἱ ἀσθενεῖς μου μετ' ἐπιμένουν εἰς Βωβράϊ.

— Ναί, ἔφυγεν, ὑπέλαθεν ὁ ἐνωμοτάρχης, κ' ἔφυγε μαζὶ τῆς καὶ ὁ χονδρὸς ἐκείνος σχοινοβάτης, ὁ ὁποῖος δὲν μοῦ ἤρесе διόλου. Φοβοῦμαι πῶς καὶ θὰ συμβῇ πάλιν μεταξὺ τῶν δι' ἐκείνο τὸ παληόπαιδο! Ἄλλ' ἐνόσω δὲν ζητοῦμαι, δὲν ἔχω ν' ἀναμιχθῶ! Εἰς τὴν ὀργήν, ἀλήθεια! Εἶνε τὴν κάμποσαις ὥραις, ὅλο φωναί, καὶ φιλονεικίαι, καὶ μονομαχίαι, καὶ κτυπήματα καὶ ξυλίσματα εἰς αὐτὸν τὸν τόπον... κτάναντ' ἀνυπόφορον!

Καὶ ὁ χρηστὸς χωροφύλαξ ἐσπόγγισε τὸ μέτωπόν του.

— Πρὶν ὅμως ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πόλιν, κύριε ἐνωμοτάρχα, ὑπέλαθεν ὁ Νοέλ, θὰ σὰς παρακαλέσω, καθὼς καὶ αὐτοὺς τοὺς κυρίους, νὰ προβῶμεν ὁμοῦ εἰς μερικὰς ἐρεῦνας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔχουν ἴσως μεγίστην σημασίαν.

Οἱ παριστάμενοι ἐθεώρησαν ἀλλήλους ἔκπληκτοι.

— Περὶ τίνος πρόκειται; ἠρώτησεν ὁ ὑπαξιωματικὸς.

— Ἐλᾶτ' ἐδῶ.

Καὶ ὁ Νοέλ κατηυθύνθη πρὸς τὸ καταφύγιον, ὅθεν πρὸ μικροῦ ἐξῆλθεν ἡ Φακινέτα, ἥνοιζεν αὐτὸ ἀκόπως, καὶ εἰσῆλθε, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων.

(Ἔπεται συνέχεια).

ὑπὸ τὰς φλογεράς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας, καὶ οἱ διδάσκαλοι, ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς χωρίοις, ἐν τῇ ἀσφυκτικῇ ἀτμοσφαίρᾳ τῶν σχολείων. Εἶνε ἐποχὴ θερισμοῦ καὶ διὰ τοὺς πρῶτους καὶ διὰ τοὺς δευτέρους. Ἡ γῆ καὶ αἱ κεφαλαὶ ἀποδίδουσι τὸ προῖον αὐτῶν. Πρὸς ἐπίτασιν τῆς ὁμοιότητος οἱ ἀγροὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ δρεπάνου ὁμοιάζουσι πρὸς ξανθότριχας κεφαλὰς κεκαρμέναις ἐν χρῶ. Ἐτέρωθεν οἱ διδάσκαλοι καὶ αἱ διδασκάλισσαι, ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς αὐτῶν λόγοις, προσωνυμοῦσι τὰς ἐξετάσεις *πνευματικῶν ἀμνητόν* καὶ τὰς προόδους τῶν μαθητῶν αὐτῶν ἐν τῇ τεχνολογίᾳ καὶ τῇ ἱερᾷ ιστορίᾳ *διαφορητικᾷ λήτᾳ*.

Ἀληθὲς θερισμὸς ποῖαι προπαρασκευαί! Ἡ ἐργασία ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους ἀπολήγει εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ὁ γεωργὸς ἀροτριᾷ καὶ σπείρει, ἀποθέτων δὲ τὰς ἐλπίδας του εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς, ἀρκεῖται ἐξετάζων τὸν ὀρίζοντα, φοβούμενος ἢ ἀνυπομένως καταδοκῶν τὰ βροχοφόρα νέφη, καὶ παρὰ τὴν ἐστίαν του καθήμενος ὄνειρεῖται ὑψηλὰς θημωνίας χρυσῶν σταχυῶν. Προσδοκᾷ καὶ ἐλπίζει· ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ· ὁ ἄρτος τῶν τέκνων του εἶνε παραδεδομένος εἰς τὴν κανονικὴν ἀλλὰ καὶ ἀσυνείδητον καὶ τυφλὴν ἐνέργειαν τῆς φύσεως. Ὁ διδάσκαλος ὅμως ἐργάζεται ἐλευθέρως, ἀκαταπαύστως, κατὰ προδιαγεγραμμένον σχέδιον, ἀπ' ἀρχῆς μεχρι τέλους, διὰ τὸν ἰδικόν του θερισμόν.

Μῆνας ὁλοκλήρους παρασκευάζονται διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ διὰ τὰς ἐξετάσεις. Φθάνει τέλος ἡ ἐπίσημος ἡμέρα. Τὴν ἐξύμνησαν οἱ ποιηταὶ τῶν σχολείων, τὴν ἐδόξασαν οἱ μελοποιοί. Εἰς ἀποκαλεῖ αὐτὴν *φοβεράν ἡμέραν*, εἰδὸς τι μικρᾶς τελευταίας κρίσεως, ἕτερος παρίστησι τοὺς μαθητὰς ἀναφωνοῦντας: «*Λαμπρὰ σήμερον ἡμέρα ἀνατέλλει δι' ἡμᾶς*» καὶ ἔπεται ὁμοιοκαταληξία εἰς τιμὰς· διότι αἱ ἐξετάσεις θεωροῦνται ἀγών, στάδιον δόξης, ἐν ᾧ ὁ ἀγωνιζόμενος δύναται νὰ κερδίσῃ στέφανον δάφνης, νὰ ἐπευφημηθῇ ὡς νικητής, νὰ φανῇ ἄξιος τῆς προγονικῆς εὐκλείας.

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ἦλθεν ἡ καυστικὴ τοῦ θέρους ὥρα. Ἐν ᾧ πνιγρὸν καὶ βαρὺ θάλαπος ἐκνευρίζει τὸ σῶμα, ἀσφυκτιῶντες δ' ὄνειροπολοῦμεν γαλανὴν θάλασσαν φλοισβίζουσαν καὶ δροσεράν ποντιάδα αὐραν, ἣ παχεῖαν σιανὴν πρασίνου φυλλώματος καὶ ρυάκιον κελαρύζον διὰ τῆς χλόης, οἱ θεριστὰι ἐργάζονται ἀργαλέως ἐν τοῖς ἀγροῖς

Καὶ πῶς νὰ μὴ ἐξιδανικευθῶσιν αἱ ἐξετάσεις; Τὴν ὀρισμένην Κυριακὴν τοῦ Ἰουνίου, ἐν πόλεσι καὶ χωρίοις, τὸ σχολεῖον ξεσκονισμένον, σφογγαρισμένον, ἐστολισμένον, μετὰ δάφνας καὶ μυρσίνας, καὶ τὰς εἰκόνας τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἀναμένει τὰς ἀρχάς, τὸν νομάρχην ἢ τὸν ἐπαρχόν, τὸν ἐπίσκοπον ἢ τὸν πρωτόπαπαν, τοὺς γονεῖς τῶν μαθητῶν καὶ μεταβαί-